

Dosarul nr. 3r-149/18

prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Buiucani (jud: O. Cernei)

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: I. Cimpoi, A. Danilov, I. Secrieru)

DECIZIE

11 iulie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Luiza Gafton

examinând recursul declarat de Iuri Țopa și recursul declarat de Primăria mun. Chișinău

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată a Societății cu Răspundere Limitată „Art-ex Construct” împotriva Primăriei mun. Chișinău cu privire la recunoașterea încălcării dreptului prin nesoluționarea în termen a cererii, obligarea eliberării autorizației de construcție, recunoașterea dreptului de a începe executarea lucrărilor

împotriva încheierii din 5 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă cererea depusă de reprezentantul Primarului general al municipiului Chișinău, Tudor Tofan cu privire la repunerea în termen a apelului și restituit apelul declarat de reprezentantul Primarului general al municipiului Chișinău, Tudor Tofan și apelul declarat de Iuri Țopa

constată:

La data de 12 ianuarie 2018, SRL „Art-ex Construct” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei mun. Chișinău cu privire la recunoașterea încălcării dreptului prin nesoluționarea în termen a cererii, obligarea eliberării autorizației de construcție, recunoașterea dreptului de a începe executarea lucrărilor.

Întemeindu-și pretențiile în baza dispozițiilor art. 12, 28¹ din Legea privind autorizarea executării lucrărilor de construcție, art. 6² din Legea privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, art. 3, 14, 16, 24 alin. (3), 25 din Legea contenciosului administrativ, art. 8, 11 Cod civil, reclamanta a solicitat admiterea acțiunii, recunoașterea încălcării dreptului SRL „Art-ex Construct” prin nesoluționarea în termenul legal a cererii de obținere a autorizației de construcție pentru construcția blocului locativ pe str. Coca 7 mun. Chișinău, obligarea pârâtului să elibereze SRL „Art-ex Construct” autorizația de construcție pentru construcția blocului locativ pe str. Coca 7 mun. Chișinău, recunoașterea

dreptului SRL „Art-ex Construct” de a începe executarea lucrărilor pentru construcția blocului locativ.

Prin hotărârea din 1 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani, a fost admisă acțiunea integral.

A fost recunoscută încălcarea dreptului SRL „Art-ex Construct” prin nesoluționarea în termenul legal a cererii privind eliberarea autorizației de construcție a blocului locativ (D+P+8E+M) de pe str. Coca 7 mun. Chișinău.

A fost obligată Primăria mun. Chișinău să elibereze SRL „Art-ex Construct” autorizația de construcție pentru construcția blocului locativ (D+P+8E+M) de pe str. Coca 7 mun. Chișinău.

A fost recunoscut dreptul SRL „Art-ex Construct” de a desfășura activitatea pentru care a solicitat autorizația.

La data de 11 aprilie 2018, prin intermediul Oficiului Poștal, Primăria mun. Chișinău a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 1 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani.

La data de 4 iunie 2018, prin intermediul Oficiului Poștal, Iuri Țopa a declarat apel împotriva hotărârii din 1 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani.

În cadrul ședinței instanței de apel din 5 iunie 2018, reprezentantul Primăriei mun. Chișinău, Tudor Tofan a solicitat repunerea în termen a apelului.

Prin încheierea din 5 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea depusă de reprezentantul Primarului general al municipiului Chișinău, Tudor Tofan cu privire la repunerea în termen a apelului și restituit apelul declarat de reprezentantul Primarului general al municipiului Chișinău, Tudor Tofan ca fiind depus tardiv.

A fost restituit apelul declarat de Iurii Țopa ca fiind depus de o persoană care nu este în drept să declare apel.

La data de 14 iunie 2018, Iuri Țopa a declarat recurs împotriva încheierii din 5 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a încheierii recurate și restituirea pricinii spre rejudecare în Curtea de Apel Chișinău.

În motivarea recursului a invocat că încheierea recurată este ilegală și urmează a fi casată.

Remarcă că prin refuzul instanței de apel de a examina cererea lui de apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani din 1 martie 2018, îi încalcă dreptul lui garantat de art. 6 din CEDO.

La 22 iunie 2018, prin intermediul Oficiului Poștal, Primăria mun. Chișinău a declarat recurs împotriva încheierii din 5 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii recurate cu restituirea pricinii spre rejudecare.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu încheierea recurată, considerând-o ilegală și emisă cu încălcarea normelor procedurale.

Având în vedere prevederile art. 100 alin. (1) și 236 alin. (4) CPC, susține că potrivit proceselor – verbale ale ședințelor de judecată reprezentantul Primăriei mun. Chișinău a lipsit de la toate ședințele de judecată desfășurate la Judecătoria Chișinău sediul Buiucani.

Evidențiază că la materialele dosarului lipsește dovada că Primăria mun. Chișinău a recepționat dispozitivul hotărârii primei instanțe.

În acest context, consideră că instanța de judecată a omis termenul legal de expediere a unui act de procedură și a încălcat norma procedurală de comunicare a unui act de procedură stipulate la art. 100 și 236 CPC.

Accentuează că o altă încălcare procedurală a instanțelor de judecată ierarhic inferioare constă în stabilirea cu certitudine a cercului de participanți, or, partea procesuală care a fost obligată să emită actul administrativ este Primăria municipiului Chișinău, care în virtutea normelor legale, o astfel de atribuție nu are.

La 10 iulie 2018, SRL „Art-ex Construct”, reprezentată de avocatul Igor Selchin a depus referință la recursurile declarate de Iuri Țopa și Primăria mun. Chișinău, solicitând restituirea recursului declarat de către Iuri Țopa, ca fiind depus de o persoană care nu este în drept să declare recurs și respingerea recursului înaintat de reprezentantul Primăriei mun. Chișinău, Tudor Tofan, ca fiind neîntemeiat cu menținerea încheierii instanței de apel.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la data de 5 iunie 2018, dar date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurenți la dosar lipsesc.

Astfel, recursurile declarate la data de 14 iunie 2018 și respectiv la 22 iunie 2018, sunt în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu temeiurile invocate în recurs Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursurile neîntemeiate și care urmează a fi respinse cu menținerea încheierii instanței de apel din considerentele ce urmează.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

După cum rezultă din materialele dosarului, prin încheierea din 5 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea depusă de reprezentantul Primarului general al municipiului Chișinău, Tudor Tofan cu privire la repunerea în termen a apelului și restituit apelul declarat de reprezentantul Primarului general al municipiului Chișinău, Tudor Tofan ca fiind depus tardiv (f. d. 73-76).

La adoptarea acestei soluții instanța de apel și-a fundamentat concluziile pe dispozițiile art. 369 alin. (1) lit. b) CPC, care statuează că instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Verificând legalitatea încheierii instanței de apel, în raport cu motivele recursului și cadrul legal aplicabil speței, instanța de recurs constată ca justificată concluzia instanței de apel cu privire la depunerea apelului de către reprezentantul

Primăriei mun. Chișinău, Tudor Tofan, în afara termenului legal și lipsa temeiului de repunere a apelului în termen.

În susținerea opiniei enunțate, instanța de recurs va reține prevederile art. 362 alin. (1) CPC potrivit cărora termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Cu referire la norma legală enunțată, instanța de recurs constată că dispozitivul hotărârii Judecătoriai Chișinău sediul Buiucani a fost pronunțat la 1 martie 2018, prin urmare termenul de 30 zile pentru depunerea cererii de apel, prevăzut de art. 362 alin. (1) CPC, a expirat la 31 martie 2018 (f. d. 34).

Cu toate acestea apelul împotriva hotărârii din 1 martie 2018 a Judecătoriai Chișinău sediul Buiucani a fost depus de către Primăria mun. Chișinău numai la 11 aprilie 2018, prin urmare cu depășirea termenului legal (f. d. 38-40).

Instanța de recurs notează că, deși dispozitivul hotărârii contestate a fost pronunțat în lipsa reprezentantului Primăriei mun. Chișinău, faptul dat nu influențează termenul de depunere a apelului în termenul prevăzut de art. 362 alin. (1) CPC.

Or, legiuitorul, prin aceste dispoziții legale, nu condiționează termenul de 30 zile pentru depunerea apelului de data recepționării copieii dispozitivului hotărârii primei instanțe sau a hotărârii motivate, dar de data pronunțării dispozitivului hotărârii.

Astfel, este de menționat că actele cauzei confirmă cu certitudine că prin procura nr. 02-116/08 din 10 ianuarie 2018, anexată la materialele dosarului, reprezentarea intereselor Primăriei mun. Chișinău a fost acordată lui Tudor Tofan (f. d. 30).

Și tot materialul probator denotă că Primăria mun. Chișinău, a fost înștiințată despre ședința de judecată din 7 februarie 2018, fapt confirmat prin avizul de recepție anexat la materialele dosarului (f. d. 11), însă la care reprezentantul Primăriei mun. Chișinău nu s-a prezentat (f. d. 12).

Drept urmare, este cert că Primăria mun. Chișinău cunoștea despre existența și examinarea pricinii în prima instanță.

Mai mult, din recipisa anexată la materialele dosarului rezultă cu certitudine că reprezentantul Primăriei mun. Chișinău, Tudor Tofan a primit copia dispozitivului hotărârii din 1 martie 2018 a Judecătoriai Chișinău sediul Buiucani, în aceeași zi, adică la 1 martie 2018 (f. d. 35).

Astfel fiind, argumentul recurentului în sensul că la materialele dosarului lipsește dovada că Primăria mun. Chișinău cunoștea despre existența și examinarea prezentei cauze în prima instanță, precum și faptul că nu a fost recepționat dispozitivul hotărârii din 1 martie 2018 a Judecătoriai Chișinău sediul Buiucani, este unul neîntemeiat și nu constituie temei de a considera că apelul declarat împotriva hotărârii primei instanțe de către Primăria mun. Chișinău a fost depus în termen.

Or, în conformitate cu prevederile art. 75 CPC, actele procedurale efectuate de reprezentant în limitele împuternicirilor sale sunt obligatorii pentru persoana reprezentată în măsura în care ele ar fi fost efectuate de ea însăși. Culpă reprezentantului este echivalentă culpei părții.

În această ordine de idei, instanța de recurs relevă că repunerea în termenul de îndeplinire a unui act de procedură, este un beneficiu acordat de lege titularului de drept, având un caracter excepțional, în sensul că o astfel de *cerere este admisibilă doar în cazul în care depășirea acestui termen se datorează unor cauze temeinic justificate*.

Pe de altă parte, instanța de recurs, prin prisma dispozițiilor art. 116 CPC, care prevede că persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță, constată ca instanța de apel corect a respins cererea depusă de reprezentantul Primăriei mun. Chișinău, Tudor Tofan cu privire la repunerea apelului în termen.

Și asta deoarece, în susținerea solicitării date, instanței nu au fost prezentate probe incontestabile ce ar confirma imposibilitatea îndeplinirii actului procedural în interiorul termenului prevăzut de lege.

Or, în reiterarea celor stabilite supra, argumentul cu privire la nerecepționarea dispozitivului hotărârii din 1 martie 2018 a Judecătorei Chișinău sediul Buiucani, fiind cert că reprezentantul Primăriei mun. Chișinău a primit copia acestuia, nu constituie temei de repunere a apelului în termen.

Distinct de cele menționate mai sus, se atestă legalitatea încheierii din 5 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă cererea depusă de reprezentantul Primăriei mun. Chișinău, Tudor Tofan cu privire la repunerea în termen a apelului.

Se va menționa că admiterea spre examinare a unui apel tardiv, ar avea un efect incompatibil cu principiul securității raporturilor juridice, garantat de articolul 6 din Convenție și ar încălca dreptul intimatului la un proces echitabil, ori jurisprudența constantă a CtEDO statuează că înrăutățirea unei situații juridice, care a devenit irevocabilă datorită aplicării termenului de prescripție sau care ar fi trebuit să devină irevocabilă dacă termenul de prescripție s-ar fi aplicat, este incompatibilă cu principiul securității raporturilor juridice (hotărârea din 18 iunie 2008 pe cauza SRL Dacia versus Moldova, cererea nr. 3052/04, § 77).

În această ordine de idei se constată că soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea recurată cu privire la tardivitatea apelului depus de Primăria mun. Chișinău este compatibilă și cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în prima instanță și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice.

Cu referire la recursul depus de Iuri Țopa împotriva încheierii din 5 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, instanța de recurs reține ca întemeiată și soluția instanței de apel prin care a fost restituit apelul declarat de Iuri Țopa ca fiind depus de o persoană care nu este în drept să declare apel (f. d. 73-76).

În susținerea opiniei menționate, instanța de recurs va reține dispozițiile art. 360 alin. (1) CPC, care în mod expres indică persoanele în drept să declare apel, acestea fiind doar părțile și participanții la proces, reprezentantul în interesul apelantului, dacă este împuternicit în modul stabilit de lege, martorul, expertul,

specialistul și interpretul, reprezentantul cu privire la compensarea cheltuielilor de judecată ce li se cuvine.

În speță se constată că cererea de chemare în judecată în ordinea contenciosului administrativ a fost depusă de SRL „Art-ex Construct” împotriva Primăriei mun. Chișinău, iar obiectul litigiului constă în recunoașterea încălcării dreptului prin nesoluționarea în termen a cererii, obligarea eliberării autorizației de construcție, recunoașterea dreptului de a începe executarea lucrărilor.

Ca consecință, instanța de recurs relevă că instanța de apel corect a constatat că Iuri Țopa nu este în drept să depună o cerere de apel împotriva hotărârii din 1 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani, or, este indubitabil că pe lângă faptul că Iuri Țopa nu este parte în proces.

Prin urmare, Iuri Țopa neavând calitatea de subiect al raportului material litigios nu este în drept să conteste hotărârea instanței de fond.

Față de cele ce preced și având în vedere că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar criticele invocate de către recurenți sunt nejustificate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursurile și de a menține încheierea instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge recursul declarat de Iuri Țopa și recursul declarat de Primăria mun. Chișinău.

Se menține încheierea din 5 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată a Societății cu Răspundere Limitată „Art-ex Construct” împotriva Primăriei mun. Chișinău cu privire la recunoașterea încălcării dreptului prin nesoluționarea în termen a cererii, obligarea eliberării autorizației de construcție, recunoașterea dreptului de a începe executarea lucrărilor.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecători

Dumitru Mardari

Luiza Gafton